

KÄSMU KALMISTU KASUTAMISE EESKIRI

I ÜLDSÄTTED

- 1.1. Käsmu kalmistu (edaspidi: kalmistu) omanik ja haldaja on Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Käsmu kogudus (edaspidi: kogudus). Kalmistu on mõeldud avalikuks kasutamiseks.
- 1.2. Kalmistu kasutamisel ja hooldamisel juhendatakse Eesti Vabariigi seadustest ning käesolevast Käsmu kalmistu kasutamise eeskirjast (edaspidi: kalmistu eeskiri).
- 1.3. Kalmistul viibivad isikud on kohustatud täitma kalmistu eeskirja.
- 1.4. Kalmistu haldamist korraldab koguduse juhatus (edaspidi: kalmistu haldaja).
- 1.5. Kalmistu on avatud iga päev.
- 1.6. Kalmistu kohta peab kalmistu haldaja järgmist dokumentatsiooni:
 - kalmistu plaan;
 - hauaplatside kasutamise lepingute raamat;
 - matmise register, kuhu märgitakse maetud isiku, hauaplatsi kasutaja ning hauaplatsi andmed
- 1.7. Kalmistu eeskirja täitmist kontrollib kalmistu haldaja.

II HAUAPLATSI KASUTUSSE ANDMISE TINGIMUSED JA KORD

- 2.1. Hauaplats eraldatakse taotlejale hauaplatsi kasutamise lepinguga (edaspidi: leping).
- 2.2. Kalmistu haldaja määrab hauaplatsi asukoha ja suuruse, kuulates ära taotleja ettepaneku ja soovid. Hauaplats märgitakse kalmistu plaanile ning hauaplatsi kasutamise lepingute raamatusse.
- 2.3. Hauaplatsi eraldamisel järgitakse Käsmus väljakujunenud traditsioone, hoides ning austades perekondade põliseid matmisplatse.
- 2.4. Hauaplatsi kasutamise tähtaeg on 25 aastat. Tähtaja möödudes on hauaplatsi kasutajal või tema pärijal õigus pikendada lepingut järgmiseks 25 aastaks. Pikendamiste arv ei ole piiratud.
- 2.5. Kalmistu haldaja teavitab hauaplatsi kasutajat e-maili või telefoni teel vähemalt 6 kuud enne tähtaja saabumist. Kui hauaplatsi kasutaja loobub lepingu pikendamisest, koostab kalmistu haldaja vastava akti ning eraldab hauaplatsi uuele kasutajale.
- 2.6. Kasutajal olevad perekonna hauaplatsid vormistatakse lepingu alusel tasuta. Uued hauaplatsid eraldatakse lepingu alusel Käsmu koguduse liikmetele tasuta ning Käsmu kogudusse mitte kuuluvatele isikutele tasu eest, mille suuruse määrab Käsmu koguduse juhatus.
- 2.7. Kalmistu haldaja jälgib kalmistu ja hauaplatside korrashoidu ning koostab hooldamata hauaplatside kohta akti. Hooldamata hauaplatsideks loetakse hauaplatse, mis on olnud vähemalt 3 aastat rohtunud ja risustunud. Akti koostamisele kaasatakse Muinsuskaitseameti Lääne-Viru maakonna vaneminspektor, kes annab hinnangu hauatähiste ja -rajatiste kultuuriväärtuse kohta. Hauaplats, mille kohta on koostatud hooldamata jätmise akt, tähistatakse meeldetuletuseks hoiatustähisega, millega antakse hauaplatsi kasutajale üheaastane tähtaeg hauaplatsi korrastamiseks. Akti koostamisest ning korrastamise tähtajast teavitatakse hauaplatsi kasutajat täiendavalt ka e-maili või telefoni teel.
- 2.8. Kalmistu haldajal on õigus hauaplatsi kasutamine ennetähtaegselt lõpetada, kui hauaplats on tunnistatud hooldamata hauaplatsiks ning kasutaja ei ole järginud kalmistu haldaja antud tähtaega hauaplatsi korrastamiseks ühe aasta jooksul.

III MATMISE KORD

- 3.1. Loa matmiseks annab kalmistu haldaja surmatõendi alusel. Loata hua kaevamine ja matmine ei ole lubatud.
- 3.2. Matmise aeg kooskõlastatakse kalmistu haldajaga.
- 3.3. Haa kaevamise korraldab matuse tellija. Haa kaevamine, matmist takistavate hauatähiste ja -rajatiste ajutine kõrvaldamine ja taaspaigaldamine toimub matuse tellija kulul.
- 3.4. Käsmu kalmistule võib mätta kirstuga või tuhastatult urniga. Kirstuga matmine toimub ida-lääne suunaliselt (maetava pea läänes; abikaasade puhul mees lõunaküljel, kui platsi suurus seda

- võimaldab). Hauatähis peab asuma haua peatsis. Hauaplatsi piirdeid peavad jääma hauaplatsi mõõtmetesse. Üldjuhul on hauaplatsi suurus 2,5x1,25 m kirstu kohta ning 1,0x1,0 m urni kohta. Kirstud peavad olema kergesti kõdunevast materjalist. Kirstuga matmisel on haua sügavus 1,7-2 m. Urniga matmisel on haua sügavus 0.7-1,0 meetrit. Väljatulnud säilmed maetakse sama haua kaevatud süvendisse, kivid kõrvaldatakse. Tervena säilinud kirst jäetakse puutumata.
- 3.5. Pealematmiseks on vajalik hauaplatsi kasutaja kirjalik nõusolek. Kirstuga pealematmine samasse hauda võib toimuda mitte varem kui 50 aasta möödumisel.
 - 3.6. Kultuurimälestiseks tunnistatud haul, kultuurilooliselt tuntud isikute ning kohaliku tähtsusega isikute hauaplatsidel pealematmist ei toimu.
 - 3.7. Ümbermatmine toimub kokkuleppel kalmistu haldajaga.

IV HAUAPLATSI HOOLDAMISE NÕUDED JA KORD

- 4.1. Hauaplatsi hooldamist korraldab hauaplatsi kasutaja.
- 4.2. Käsmu kalmistu on tunnistatud ajaloo- ja ehitismälestiseks ning selle kujundamisel järgitakse väljakujunenud traditsioone ning muinsuskaitseeadusest tulenevaid nõudeid. Hauaplatsi, kui kalmistu osa, rajamine kooskõlastatakse kalmistu haldajaga. Hauaplats peab vastama kalmistu kujunduspõhimõtetele ning järgmistele nõuetele:
 - hauaplatsil asuvad kultuuriväärtusega hauatähised ja -rajatised, mis on vanemad kui 50 aastat, säilitatakse oma algsel asukohal;
 - hauaplatsi kujundamiseks võib kasutada madalhaljastust ja puude leinavorme;
 - hauatähiste ja -rajatiste puhul ei ole lubatud kasutada imiteerivaid materjale (nt plastik), samuti tänava äärekive, ehitusplaate, betoonääriseid;
 - hekkide, äärekivide ja piirdeaedade rajamine ei ole lubatud;
 - hauatähised peavad olema terved ja neil olev tekst loetav;
 - hauaplats peab olema hooldatud; tekkinud praht viiakse selleks ettenähtud jäätmekonteinerisse.
- 4.3. Hauaplatsi kasutaja on kohustatud paigaldama hauaplatsile hauatähise (hauarist, hauakivi, hauasammas või hauaplaat), millele on märgitud maetu(te) ees- ja perekonnanimi ning sünni- ja surmadaatumid. Hauatähis peab asuma hauaplatsi piires.
- 4.4. Hauaplatsi kasutaja võib hauaplatsile paigaldada istepingi ning rajada haljastust. Istepink ja haljastus peavad asuma hauaplatsi piires. Haljastuse rajamine ning istepingi paigaldamine kooskõlastatakse eelnevalt kalmistu haldajaga.
- 4.5. Hauaplatsi kasutaja paigaldatud hauatähised ja -rajatised kuuluvad tema omandisse, kuid nende paigaldamine, teisaldamine või eemaldamine kooskõlastatakse eelnevalt kalmistu haldajaga.

V KALMISTU HEAKORRA NÕUDED

- 5.1. Kalmistu haldaja on kohustatud:
 - nõudma hauaplatsi kasutajalt kalmistu eeskirja täitmist;
 - hoidma üldkasutatavad alad korras ja puhtana;
 - tagama kalmistu prügikonteineri olemasolu ja korraldama prügiveo;
 - tagama haudade korrastamiseks esmaste töövahendite kättesaadavuse.
- 5.2. Kalmistul on keelatud:
 - rahu rikkumine;
 - hauaplatside ja üldkasutatava territooriumi risustamine, rikkumine või rüüstamine,
 - joobes viibimine,
 - suitsetamine,
 - lemmikloomade jalutamine;
 - omavoliiline hauaplatsi laiendamine;
 - loomade matmine;
 - lõkke tegemine ja prahi põletamine;
 - mistahes liiklusvahendiga kalmistule sisenemine.

VI KÄSMU KALMISTU KULTUURIMÄLESTISENA

- 6.1. Koos Käsmu kabeli, Käsmu kabeliaia, Käsmu kabeliaia piirdemüüri ja Käsmu Dellingshauseni matusekabeliga on Käsmu kalmistu tunnistatud ajaloo- ja ehitismälestiseks (mälestise registri number: 5812) ning võetud muinsuskaitse alla.
Lisaks kaunitele hauamonumentidele leidub Käsmu kalmistul ka kohalike külaseppade kunstikäsitöö näiteid sepistatud kalmuristide näol. Käsmu kalmistu kunstimälestiste hulgas on üks vabariigi kaunimaid hauamonumente "Põlvitav naine" (J. Raudsepp, 1937), mis on püstitatud kaugsõidukapteni Oskar Tiedemanni noorelt surnud tütre Signe mälestuseks, ning ristid Marie Kaarma, Aleksander Russowi, Walter Russowi, Huljane Kaamani, Liisa Walteri, Anu Pruuni ja Evald Pruuni haudadel. Muu hulgas on kalmistul üle 70 kapteni ja tüürimehe hauad.
- 6.2. Kalmistul asuvate ajaloo- ja kultuurimälestiste kohta sõlmib kalmistu haldaja hauaplatsi kasutaja ja mälestiste omanikuga kaitsekohustuse, millega kohustab neid jälgima kaitsealuste hauaplatside seisundit ja hoidma neid ettenähtud korras.
- 6.3. Kõik muudatused kaitsealustel hauaplatsidel peavad olema kooskõlastatud vastavalt kehtivale korrale.
- 6.4. Kaitsealuse hauaplatsi kasutaja loobumisel platsi edasisest hooldamisest läheb hauaplatsi valdamise õigus üle kalmistu haldajale.
- 6.5. Kalmistu haldaja juhindub kalmistu kujundamisel, hooldamisel ja korrastamisel kehtivates seadustes ja õigusaktides sätestatud kohustustest, sealhulgas muinsuskaitseadusest, looduskaitseadusest ning Muinsuskaitseameti 17. veebruaril 1998 kehtestatud "Ajalooliste kalmistute hooldamise ja korrastamise meetodilises juhendis" sätestatud juhistest.

VII VASTUTUS

- 7.1. Käesoleva eeskirja rikkuja kannab vastutust Eesti Vabariigi seadusega ettenähtud korras.

Käsmu, 10.07.2016